

A close-up, low-angle shot of a person's arm and hand playing a double bass. The lighting is dramatic, with a strong blue tint and high contrast, highlighting the contours of the instrument and the player's hand. The background is dark and out of focus.

Timo Luukkanen

**Musiikintekijän
avara maailma**

Spiridom

Timo Luukkanen

Musiikintekijän avara maailma

SISÄLLYS

1. ALKUSANAT	9
2. JOHDANTO	10
2.1 Musiikin elementit	15
2.2 Musiikin kommunikaatiokulku.....	18
2.3 Näkökulmia äänitteen hyvyyteen	19
3. TYÖSKENTELY JA HARJOITTELU	20
3.1 Kuunteleminen	20
3.2 Musiikin analysointi.....	24
3.3 Raaka totuus harjoittelusta	26
3.4 Soittotekniikka	29
3.5 Vire.....	30
3.6 Rytmi.....	30
3.7 Harmonia	31
3.8 Improvisointi.....	32
3.9 Soundi	33
3.10 Efektit.....	33
4. BÄNDI JA BÄNDIDEMO	34
4.1 Bänditreenit.....	34
4.2 Bändin tarvitsee huolehtia	34
4.3 Demottaminen.....	36
4.4 Kun demo/äänite on valmis	37
5. KONEMUUSIKON TYÖ JA DIGITAALINEN ÄÄNENTUOTANTO	40
5.1 DAW-sessio	41
5.2 MIDI	42
5.3 Loop, plugin ja drummer.....	44
5.4 Tietotekniikka ja muut työkalut oppimisen välineinä	46
5.5 Ergonomia	47
6. MUSIIKIN TEORIAA LYHYESTI	48
6.1 Teoriakoonta	48
6.2 Asteikot.....	49
6.3 Intervallit	50
6.4 Soinnut.....	51
6.5 Säveltapailu.....	54
7. NUOTTI, NOTAATIO JA TRANSKRIPTIO	56
7.1 Nuotti.....	56
7.2 Notatio	58
7.3 Transkriptio	61

Tekijä ei vastaa mistään teoksessa olevista asia- tai muistakaan virheistä. Teosesimerkit ja kaikki kuvat ovat tekijän tekemiä, paitsi missä toisin on mainittu. Teoksen kaikkien osa-alueiden lainaamiseen tai niiden muuhun käyttöön on pyydettävä lupa tekijältä.

8. MUSIIKIN TEKEMINEN	64
8.1 Säveltäminen	77
Teksti ensin	77
Musiikki eli melodia tai harmonia ensin	78
Musiikki ja teksti samaan aikaan.....	81
Melodian rakenteet	82
8.2 Sanoittaminen.....	88
8.3 Co-write	104
8.4 Sovittaminen	110
8.5 Tekijän intentio	120
8.6 Hitti on Hitti on Hitti!.....	121
8.7 Teoksen muuntelu	124
8.8 Coveria ei jätetä!	126
8.9 Varo plagiointia!.....	126
9. TUOTTAJA (taiteellinen)	130
9.1 Tuottajan luovat prosessit.....	130
9.2 Tuottajalla on monta roolia	131
10. ÄÄNITTEEN TUOTANTO	133
10.1 Studiotekniikan lyhyt historia.....	135
10.2 Äänitetuotannon suuret murroskohdat	136
11. ÄÄNITTEEN TUOTANTOMALLIT	137
11.1 Live-tuotantomalli	137
11.2 Lineaarinen tuotanto	138
11.3 Hajautettu tuotanto	139
11.4 Tiedostojen siirto hajautetussa tuotannossa	141
12. ÄÄNITTEEN TUOTANTO JA TYÖVAIHEET	142
12.1 Lähtötilanteen määrittely	142
12.2 Esituotanto	143
12.3 Laadullisten vaatimusten määrittely ja hyväksymiskriteerit	144
12.4 Oikeudet.....	144
12.5 Tuotantobudjetti.....	144
12.6 Aikataulu	145
12.7 Velvoitteet.....	145
12.8 Kansitiedot ja metadata	145
13. STUDIOSSA	148
13.1 Äänittäminen.....	149
13.2 Editointi ja miksaaminen	153
13.3 Masterointi.....	157
14. SOITTIMET, LAULU JA SOITINLAITTEET	158
14.1 Instrumentin valinta.....	158
14.2 Soittimet.....	160

14.3 Vahvistimet.....	165
14.4 Johdot ja adapterit	165

15. AKUSTIIKKA..... 166

16. IMMATERIAALIOIKEUDET

16.1 Yleistä	167
16.2 Lainsäädäntö	168
16.3 Tekijänoikeus	168
16.4 Lähioikeus.....	171

17. MUSIIKKIALAN TOIMIJAT..... 172

17.1 Edunvalvonta ja alan järjestöt	172
17.2 Teosto.....	172
17.3 Gramex.....	175

18. MUSIIKKIBISNES..... 178

18.1 Musiikkibisneksen lyhyt historia.....	178
18.2 Synkronointi.....	178
18.3 Äänilevy-yhtiö = ÄLY	179
18.4 A&R.....	180
18.5 Musiikkikustantaja	180
18.6 Tekijänoikeusmatematiikka	184
18.7 Musiikkimanageri.....	189
18.8 Musiikin jakelu	189
18.9 Aggregaattori	190
18.10 Mediapromootio ja markkinointi	190
Biisintekijä-artistin vuosi: Anssi Kela	193

19. SOPIMUKSET

19.1 Kustannussopimus	198
19.2 Artisti- ja mastersopimus	200

20. POPULAARIMUSIIKIN HISTORIAA..... 201

20.1 Afrikka	204
20.2 Etelä-Amerikka ja Karibian alue	205
20.3 Blues.....	208
20.4 Jazz	212
20.5 Country	214
20.6 Soul	216
20.7 1950-luku	218
20.8 1960-luku	220
20.9 1970-luku	222
20.10 1980-luku	224
20.11 1990-luku	226
20.12 Elektroninen musiikki	228
20.13 Suomalainen populaarimusiikki.....	230
20.14 Suomalainen populaarimusiikki –1939	231

20.15 Suomalainen populaarimusiikki 1940–1959	232
20.16 Suomalainen populaarimusiikki 1960–1969	233
20.17 Suomalainen populaarimusiikki 1970–1979	234
20.18 Suomalainen populaarimusiikki 1980–1989	235
20.19 Suomalainen populaarimusiikki 1990–1999.....	236
20.20 Suomalainen jazz.....	237
20.21 Yhden soinnun biisejä	238
20.22 Yhden hitin ihmeitä (One Hit wonders)	239

Tekijä.....	240
--------------------	------------

TEORIALÄHTEITÄ	241
----------------------	-----

TUTKITTAVAA	244
-------------------	-----

TEKIJÄNOIKEUSSANASTO	245
----------------------------	-----

1. ALKUSANAT

MUSIIKKI ON MADONREIKÄ ULOTTUMATTOMUUDESTA TOISEEN!

Teoksen tavoitteena on avartaa musiikintekijän näkökenttää, auttaa hahmottamaan musiikintekemiseen liittyvien osa-alueiden laajuutta ja viitoittaa tietä musiikin omaehtoiseen tutkimiseen ja tekemiseen.

Tietoverkot ja alan kirjallisuus ovat pullollaan mainiota sisältöä (oppikirjat ja oppaat, teoriakirjat, keskustelupalstat jne.), joista monet kaivautuvat syvälle asiaan. Tarvitaan vain sopivat avainsanat ja sitten vaan haku päälle maailmanverkosta tai kirjastosta. Helppoa teoriassa kyllä, mutta sitä, mitä ei tiedä, ei ehkä osaa etsiä.

Osa opuksen sanastosta on alan käyttökielessä vakiintunutta eikä kaikkien termien suomentaminen ole millään tavalla järkevää. Tekstissä siis vilahtelee Jargonien planeettaa siellä ja täällä. Puhekieltäkin, sori siitä!

Lähteet on esitelty vain kertaalleen, vaikka samassa lähteessä olisikin vankkaa asiaa useampaankin yhteyteen. Esille nostetuissa teoksissa puolestaan on kattavia kirjallisuusluetteloita, joiden avulla pääsee eteenpäin valitsemallaan tiellä. Teoksen näkökulma on katsoa asioita laidasta laitaan ja maasta taivaaseen. Kuin laajakulma- tai kalansilmäobjektiivin läpi. Teoksen ydin on kappale 8. Musiikin tekeminen.

Asiavirheiltä tuskin on välttytty. Jotkut asiat perustuvat suullisiin lähteisiin eikä kaikkien faktojen tarkastus ole ollut mahdollista. Kaikki biisit ja artistit kannattaa tutkia verkosta. Linkkien sijaan tekstissä on [Lorem ipsum] tai [Lorem ipsum – N.N.] Näin on merkitty suositeltavia hakuja, joilla pääsee lähteelle tai ainakin lähelle. Jälkimmäisessä ehdotetaan jotain tiettyä tutustumiskohdetta.

Tervetuloa musiikintekijän avaraan maailmaan!